

I. The reason for Destruction in II Chronicles 36:11-23

[The final psukim of the Tanach, in its customary order.]

- יא** בן-עשרים ואחת שנה, צדקיהו במלכו; ואחת עשרה שנה, מלך בירושלם.
- יב** ויעש הרע, בעיני יהוה אלהיו: **לא נכנע, מלפני ירמיהו הנביא-- מפני יהוה.**
- יג** וגם במלך נבוכדנאצר, מרד, אשר השביעו, באלהים; ויקש את-ערפו, ויאמץ את-לבבו, משוב, אל-יהוה אלהי ישראל.
- יד** גם כל-שרי הכהנים והעם, הרבו למעול- (למעל-) מעל, ככל, תעבות הגוים; ויטמאו את- בית יהוה, אשר הקדיש בירושלם.
- טו** וישלח יהוה אלהי אבותיהם עליהם, ביד מלאכיו-- השכם ושלוח: **כי-חמל על-עמו, ועל-מעונו.**
- טז** ויהיו מלעבים, במלאכי האלהים, ובוזים דבריו, ומתעצעים בנבאיו: עד עלות חמת-יהוה, בעמו--עד-לאין מרפא.
- יז** ויעל עליהם את-מלך כשדיים (כשדדים), ויהרג בחוריהם בחרב בבית מקדשם, ולא חמל על-בחור ובתולה, זקן וישש: הכל, נתן בידו.
- יח** וכל כלי בית האלהים, הגדלים והקטנים, ואצרות בית יהוה, ואצרות המלך ושריו--הכל, הביא בבל.
- יט** וישרפו, את-בית האלהים, וינתצו, את חומת ירושלם; וכל-ארמנותיה שרפו באש, וכל-כלי מחמדיה להשחית.
- כ** ויגל השארית מן-החרב, אל-בבל; ויהיו-לו ולבניו לעבדים, עד-מלך מלכות פרס.
- כא** למלאות דבר-יהוה בפי ירמיהו, עד-רצתה הארץ את-שבתותיה: כל-ימי השמה שבתה, למלאות שבעים שנה. {ס}
- 11** Zedekiah was twenty and one years old when he began to reign; and he reigned eleven years in Jerusalem;
- 12** and he did that which was evil in the sight of the LORD his God; he humbled not himself before Jeremiah the prophet speaking from the mouth of the LORD.
- 13** And he also rebelled against king Nebuchadnezzar, who had made him swear by God; but he stiffened his neck, and hardened his heart from turning unto the LORD, the God of Israel.
- 14** Moreover all the chiefs of the priests, and the people, transgressed very greatly after all the abominations of the nations; and they polluted the house of the LORD which He had hallowed in Jerusalem.
- 15** And the LORD, the God of their fathers, sent to them by His messengers, sending betimes and often; because He had compassion on His people, and on His dwelling-place;
- 16** but they mocked the messengers of God, and despised His words, and scoffed at His prophets, until the wrath of the LORD arose against His people, till there was no remedy.
- 17** Therefore He brought upon them the king of the Chaldeans, who slew their young men with the sword in the house of their sanctuary, and had no compassion upon young man or maiden, old man or hoary-headed; He gave them all into his hand.
- 18** And all the vessels of the house of God, great and small, and the treasures of the house of the LORD, and the treasures of the king, and of his princes; all these he brought to Babylon.
- 19** And they burnt the house of God, and broke down the wall of Jerusalem, and burnt all the palaces thereof with fire, and destroyed all the goodly vessels thereof.
- 20** And them that had escaped from the sword carried he away to Babylon; and they were servants to him and his sons until the reign of the kingdom of Persia;
- 21** to fulfil the word of the LORD by the mouth of Jeremiah, until the land had been paid her sabbaths; for as long as she lay desolate she kept sabbath, to fulfil threescore and ten years. {S}

כב וּבִשְׁנַת אַחַת, לְכוֹרֵשׁ מֶלֶךְ פָּרַס, לְכָלוֹת דָּבַר-
 יְהוָה, בְּפִי יִרְמְיָהוּ--הַעִיר יְהוָה, אֶת-רוּחַ כּוֹרֵשׁ
 מֶלֶךְ-פָּרַס, וַיַּעֲבֵר-קוֹל בְּכָל-מַלְכוּתוֹ, וְגַם-בְּמִכְתָּב
 לֵאמֹר. {ס}

22 Now in the first year of Cyrus king of Persia, that the word of the LORD by the mouth of Jeremiah might be accomplished, the LORD stirred up the spirit of Cyrus king of Persia, that he made a proclamation throughout all his kingdom, and put it also in writing, saying: {S}

כג כֹּה-אָמַר כּוֹרֵשׁ מֶלֶךְ פָּרַס, כָּל-מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ
 נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, וְהוּא-פָקַד עָלַי
 לְבָנוֹת-לוֹ בַּיִת, בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה: מִי-בְּכֶם
 מִכָּל-עַמּוֹ, יְהוָה אֱלֹהֵיו עִמּוֹ--וַיַּעַל. {ש}

23 'Thus saith Cyrus king of Persia: All the kingdoms of the earth hath the LORD, the God of heaven, given me; and He hath charged me to build Him a house in Jerusalem, which is in Judah. Whosoever there is among you of all His people--the LORD his God be with him--let him go up.' {P}

II. **עד-רצתה הארץ את-שבתותיה** - in light of Vayirka chapters 25-26 Are the farmers to blame for not keeping shemitta?

Note in the "tochacha": the concluding lines of Vayikra 26

לא וְנָתַתִּי אֶת-עָרֵיכֶם חָרְבָה, וְהַשְׁמוֹתִי אֶת-
מִקְדָּשֵׁיכֶם; וְלֹא אָרִיחַ, בְּרִיחַ נִיחָחְכֶם.

31 And I will make your cities a waste, and will bring your sanctuaries unto desolation, and I will not smell the savour of your sweet odours.

לב וְהַשְׁמַתִּי אֲנִי, אֶת-הָאָרֶץ; וְשָׁמְמוּ עָלֶיהָ
 אִיבִיכֶם, הַיֹּשְׁבִים בָּהּ.

32 And I will bring the land into desolation; and your enemies that dwell therein shall be astonished at it.

לג וְאֶתְכֶם אֲזַרֶה בַּגּוֹיִם,
 וְהִרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם חָרֵב; וְהִיִּתָּה אֶרְצְכֶם
 שָׁמְמָה, וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ חָרְבָה.

33 And you will I scatter among the nations, and I will draw out the sword after you; and your land shall be a desolation, and your cities shall be a waste.

לד אִז תְּרַצֶּה הָאָרֶץ אֶת-שַׁבְּתוֹתֶיהָ, כָּל יְמֵי
הַשְּׁמָה, וְאַתֶּם, בְּאֶרֶץ אִיבִיכֶם; אִז תִּשְׁבֹּת
 הָאָרֶץ, וְהִרְצַת אֶת-שַׁבְּתוֹתֶיהָ.

34 Then shall the land be paid her sabbaths, as long as it lieth desolate, and ye are in your enemies' land; even then shall the land rest, and repay her sabbaths.

לה כָּל-יְמֵי הַשְּׁמָה, תִּשְׁבֹּת, אֶת אֲשֶׁר לֹא-
 שָׁבַתָה בְּשַׁבְּתוֹתֵיכֶם, בְּשַׁבְּתוֹתֵיכֶם עָלֶיהָ.

35 As long as it lieth desolate it shall have rest; even the rest which it had not in your sabbaths, when ye dwelt upon it.

לו וְהִנְשְׂאָרִים בְּכֶם--וְהִבֵּאתִי מִרְדָּךְ בְּלִבְכֶם,
 בְּאֶרְצָת אִיבִיחֶם; וְרִדְף אֹתְכֶם, קוֹל עֶלְה נִדְף,
 וְנָסוּ מִנִּסְת-חָרֵב וְנָפְלוּ, וְאִין רִדְף.

36 And as for them that are left of you, I will send a faintness into their heart in the lands of their enemies; and the sound of a driven leaf shall chase them; and they shall flee, as one fleeth from the sword; and they shall fall when none pursueth.

לז וְכָשְׁלוּ אִישׁ-בְּאָחִיו כְּמִפְנֵי-חָרֵב, וְרִדְף
 אִין; וְלֹא-תִהְיֶה לָכֶם תְּקוּמָה, לִפְנֵי אִיבִיכֶם.

37 And they shall stumble one upon another, as it were before the sword, when none pursueth; and ye shall have no power to stand before your enemies.

לח וְאֶבְדְּתֶם, בַּגּוֹיִם; וְאָכְלָה אֶתְכֶם, אֶרֶץ
 אִיבִיכֶם.

38 And ye shall perish among the nations, and the land of your enemies shall eat you up.

לט וְהִנְשְׂאָרִים בְּכֶם, יִמְקוּ בְּעוֹנֵם, בְּאֶרְצָת,

39 And they that are left of you shall pine away in their iniquity in your enemies' lands; and also in the iniquities of their

אִיבִיכֶם; וְאִם בְּעֹנֹת אֲבוֹתֵיכֶם, אֲתֵם יִמְקֹוּ. fathers shall they pine away with them.

מִוְהִתְוֹדוּ אֶת-עֲוֹנֵם וְאֶת-עֲוֹן אֲבוֹתֵיכֶם, בְּמַעַלְמֵי אֲשֶׁר מָעַלוּ-בִּי, וְאִם, אֲשֶׁר-הִלְכוּ עִמִּי בְּקָרִי. 40 And they shall confess their iniquity, and the iniquity of their fathers, in their treachery which they committed against Me, and also that they have walked contrary unto Me.

מֵאִף-אֲנִי, אֵלֶיךָ עָמָם בְּקָרִי, וְהִבֵּאתִי אֲתֵם, בְּאֶרֶץ אִיבֵיהֶם; אוּ-אִז יִכְנַע, לְבָבָם הָעָרֵל, וְאִז, יִרְצוּ אֶת-עֲוֹנֵם. 41 I also will walk contrary unto them, and bring them into the land of their enemies; if then perchance their uncircumcised heart be humbled, and they then be paid the punishment of their iniquity;

מִבְּזָכְרֹתֵי, אֶת-בְּרִיתִי יַעֲקֹוב; וְאִם אֶת-בְּרִיתִי יִצְחָק וְאִם אֶת-בְּרִיתִי אַבְרָהָם, אֲזָכֹר-וְהָאֶרֶץ אֲזָכֹר. 42 then will I remember My covenant with Jacob, and also My covenant with Isaac, and also My covenant with Abraham will I remember; and I will remember the land.

מִגְּוִהָאֶרֶץ תַּעֲזֹב מֵהֵם וְתָרַץ אֶת-שַׁבְּתֹתֶיהָ, בְּהַשְׁמָה מֵהֵם, וְהֵם, יִרְצוּ אֶת-עֲוֹנֵם; יַעֲוֹ וּבִיעֵן--בְּמִשְׁפָּטֵי מֵאֲסוֹ, וְאֶת-חֻקֹּתַי גָּעְלָה נַפְשָׁם. 43 For the land shall lie forsaken without them, and shall be paid her sabbaths, while she lieth desolate without them; and they shall be paid the punishment of their iniquity; because, even because they rejected Mine ordinances, and their soul abhorred My statutes.

מִדְּוִי-גַם-זֹאת בְּהִיּוֹתֵם בְּאֶרֶץ אִיבֵיהֶם, לֹא-מֵאֲסָתִים וְלֹא-גְעַלְתִּים לְכַלְתֵם--לְהַפְּרֹ בְּרִיתִי, אֲתֵם: כִּי אֲנִי יְהוָה, אֱלֹהֵיהֶם. 44 And yet for all that, when they are in the land of their enemies, I will not reject them, neither will I abhor them, to destroy them utterly, and to break My covenant with them; for I am the LORD their God.

מֵהוּזְכַרְתִּי לָהֶם, בְּרִית רֵאשֵׁנִים: אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי-אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם, לְהִיּוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים--אֲנִי יְהוָה. 45 But I will for their sakes remember the covenant of their ancestors, whom I brought forth out of the land of Egypt in the sight of the nations, that I might be their God: I am the LORD.

מִוְאֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים, וְהַתּוֹרֹת, אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה, בְּיַד מֹשֶׁה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל--בְּהַר סִינַי, בְּיַד-מֹשֶׁה. {פ} 46 These are the statutes and ordinances and laws, which the LORD made between Him and the children of Israel in mount Sinai by the hand of Moses. {P}

III. Why specifically the laws of shabbat ha'Aretz /shemitta? [correlation or causation?]

Note entire unit of chapter 25 which leads in to the tochacha
But the laws of shemitta do not stand alone
They continue with their application during following 6 years!

Discussion, what is the purpose of the shemitta year
For the people, or for the land !!

Then we will see how this will relate to Yirmiyahu chapter 7

study of Vayikra chapter 25 - identifying its sub units

ויקרא פרק כה

א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, בְּהַר סִינַי לֵאמֹר. ב. דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, כִּי תֵבֹאוּ אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם--וְשַׁבְתֶּה הָאָרֶץ, שְׁבַת לַיהוָה. ג. שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שְׂדֶךָ, וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמַר כְּרֶמֶד; וְאָסַפְתָּ אֶת-תְּבוּאֹתָהּ. ד. וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת, שְׁבַת שְׁבַתוֹן יְהִי לְאָרֶץ--שְׁבַת, לַיהוָה: שְׂדֶךָ לֹא תִזְרַע, וְכֶרֶמְךָ לֹא תִזְמַר. ה. אֵת סְפִיחַ קִצִּירְךָ לֹא תִקְצֹר, וְאֵת-עַנְבֵי נֹיֶרְךָ לֹא תִבְצֹר: שְׁנַת שְׁבַתוֹן, יְהִי לְאָרֶץ. ו. וְהִיְתָה שְׁבַת הָאָרֶץ לָכֶם, לֶאֱכֹלָה--לָךְ, וּלְעֶבְדְּךָ וּלְאִמְתְּךָ; וְלִשְׁכִירְךָ, וְלַתּוֹשָׁבֵד, הַגֵּרִים, עִמָּךְ. ז. וְלִבְהֶמְתְּךָ--וְלַחִיָּה, אֲשֶׁר בְּאָרְצְךָ: תַּהֲיֶה כָל-תְּבוּאֹתָהּ, לְאָכֹל. {ס}

ח וְסִפְרְתָ לָךְ, שְׁבַע שְׁבַתֹת שָׁנִים--שְׁבַע שָׁנִים, שְׁבַע פְּעָמִים; וְהָיוּ לָךְ, יָמֵי שְׁבַע שְׁבַתֹת הַשָּׁנִים, תִּשַׁע וָאָרְבָּעִים, שָׁנָה. ט. וְהִעְבַּרְתָּ שׁוֹפָר תְּרוּעָה, בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבַעִי, בְּעֵשׂוֹר, לַחֹדֶשׁ; בַּיּוֹם, הַכַּפְּרִים, תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר, בְּכָל-אַרְצְכֶם. י. וְקִדַּשְׁתֶּם, אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְקִרְאתֶם דְּרוֹר בְּאָרֶץ, לְכָל-יֹשְׁבֵיהָ; יוֹבֵל הוּא, תַּהֲיֶה לָכֶם, וְשַׁבְתֶּם אִישׁ אֶל-אֲחֵזְתּוֹ, וְאִישׁ אֶל-מִשְׁפַּחְתּוֹ תִּשָּׁבוּ. יא. יוֹבֵל הוּא, שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה--תַּהֲיֶה לָכֶם; לֹא תִזְרְעוּ--וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת-סְפִיחֶיהָ, וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת-נֹזְרֶיהָ. יב. כִּי יוֹבֵל הוּא, קֹדֶשׁ תַּהֲיֶה לָכֶם; מִן-הַשְּׂדֵה--תֹּאכְלוּ, אֶת-תְּבוּאֹתָהּ. יג. בַּשָּׁנָה הַיּוֹבֵל, הִזְאת, תִּשָּׁבוּ, אִישׁ אֶל-אֲחֵזְתּוֹ. יד. וְכִי-תִמְכְּרוּ מַמְכָּר לְעַמִּיתְךָ, אוֹ קָנָה מִיַּד עַמִּיתְךָ--אֶל-תּוֹנֵו, אִישׁ אֶת-אֲחֵיו. טו. בְּמִסְפַּר שָׁנִים אַחֵר הַיּוֹבֵל, תִּקְנֶה מֵאֵת עַמִּיתְךָ; בְּמִסְפַּר שָׁנֵי-תְבוּאוֹת, יִמְכָּר-לָךְ. טז. לְפִי רֵב הַשָּׁנִים, תִּרְבֶּה מִקְנָתוֹ, וּלְפִי מֵעַט הַשָּׁנִים, תִּמְעֵיט מִקְנָתוֹ: כִּי מִסְפַּר תְּבוּאוֹת, הוּא מִכָּר לָךְ. יז. וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת-עַמִּיתוֹ, וְיִרְאֶת מֵאֲלֹהֶיךָ: כִּי אֲנִי יְהוָה, אֱלֹהֵיכֶם. יח. וְעַשִּׂיתֶם, אֶת-חֻקְתֵי, וְאֶת-מִשְׁפָּטֵי תִשְׁמְרוּ, וְעַשִּׂיתֶם אִתְּם--וַיִּשְׁבַּתֶּם עַל-הָאָרֶץ, לְבַטַּח. יט. וְנִתְּנָה הָאָרֶץ פְּרִיָּה, וְאָכַלְתֶּם לְשָׁבַע; וַיִּשְׁבַּתֶּם לְבַטַּח, עָלֶיהָ. כ. וְכִי תֵאֱמָרוּ, מַה-נֹּאכַל בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת: הֵן לֹא נִזְרַע, וְלֹא נֹאסֹף אֶת-תְּבוּאֹתֵינוּ. כא. וְצִוִּיתִי אֶת-בְּרַכְתִּי לָכֶם, בַּשָּׁנָה הַשְּׁשִׁית; וְעַשְׂתָּ, אֶת-הַתְּבוּאָה, לְשָׁלֵט, הַשָּׁנִים. כב. וּזְרַעְתֶּם, אֵת הַשָּׁנָה הַשְּׁמִינִת, וְאָכַלְתֶּם, מִן-הַתְּבוּאָה יָשׁוּ; עַד הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת, עַד-

בוא תבוואתה--תאכלו, יָשׁוּ. כג. וְהָאָרֶץ, לֹא תִמְכָּר לְצִמְתָּת--כִּי-לִי, הָאָרֶץ: כִּי-גֵרִים וְתוֹשְׁבִים אַתֶּם, עִמָּדֵי. כד. וְיִבְלַל, אָרֶץ אֲחֵזְתְּכֶם, גְּאֻלָּה, תִּתְּנוּ לְאָרֶץ. {ס}

כה **כִּי-יָמוּדֶ אַחִידָ**, וְיִמְכַר מֵאֲחֵזְתּוֹ--וַיָּבֵא גֹאֲלוֹ, הַקָּרֵב אֵלָיו, וְגֹאֵל, אֵת מִמְכָּר אֲחֵיו. כו. וְאִישׁ, כִּי לֹא יִהְיֶה-לוֹ גֹאֵל, וְהַשִּׁיגָה יָדוֹ, וַיַּצֵּא כְּדֵי גֹאֲלָתוֹ. כז. וְחָשַׁב, אֶת-שָׁנֵי מִמְכָּרוֹ, וְהִשִּׁיב אֶת-הַעֲדָף, לְאִישׁ אֲשֶׁר מָכַר-לוֹ; וְשָׁב, לְאֲחֵזְתּוֹ. כח. וְאִם לֹא-מֵצָאָה יָדוֹ, דֵּי הִשִּׁיב לוֹ--וְהָיָה מִמְכָּרוֹ בְּיַד הַקֹּנֶה אֹתוֹ, עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל; וַיַּצֵּא, בַּיּוֹבֵל, וְשָׁב, לְאֲחֵזְתּוֹ. {ס}

כט. וְאִישׁ, כִּי-יִמְכַר בֵּית-מוֹשָׁב עִיר חוֹמָה--וְהָיְתָה גֹאֲלָתוֹ, עַד-תָּם שְׁנַת מִמְכָּרוֹ: יָמִים, תַּהֲיֶה גֹאֲלָתוֹ. ל. וְאִם לֹא-יִגָּאֵל, עַד-מְלֹאת לוֹ שָׁנָה תְּמִימָה--וְקָם הַבֵּית אֲשֶׁר-בָּעִיר אֲשֶׁר-לוֹ (לוֹ) חִמָּה לְצִמְתָּת לִקְנָה אֹתוֹ, לְדִרְתֵּיו: לֹא יַצֵּא, בַּיּוֹבֵל. לא. וְכִי תִמְכְּרוּ, אֶת-הַחֲצִירִים, אֲשֶׁר אֵין-לָהֶם חִמָּה סָבִיב--עַל-שְׂדֵה הָאָרֶץ, יַחֲשָׁב: גְּאֻלָּה, תַּהֲיֶה-לוֹ, וְיִבְלַל, יַצֵּא. לב. וְעִרֵי, הַהָלוּם--בְּתֵי, עִרֵי אֲחֵזְתֶּם: גֹּאֲלֵת עוֹלָם, תַּהֲיֶה לָלוּם. לג. וְאֲשֶׁר יִגָּאֵל מִן-הָלוּם, וַיַּצֵּא מִמְכָּר-בֵּית וְעִיר אֲחֵזְתּוֹ בַּיּוֹבֵל: כִּי בְתֵי עִרֵי הָלוּם, הוּא אֲחֵזְתֶּם, בְּתוֹד, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לד. וְשְׂדֵה מִגְּרָשׁ עִרֵיהֶם, לֹא יִמְכָּר: כִּי-אֲחֵזְתַּת עוֹלָם הוּא, לָהֶם. {ס}

לה **כִּי-יָמוּדֶ אַחִידָ**, וַיִּמְטָה יָדוֹ עַמָּךְ--וְהִחְזַקְתָּ בוֹ, גֵר וְתוֹשָׁב וְחֵי עִמָּךְ. לו. אֶל-תִּקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁף וְתִרְבִּית, וְיִרְאֶת

מֵאֲלֹהֶיךָ; וְחֵי אַחִידָ, עִמָּךְ. לז. אֶת-כְּסָפְךָ--לֹא-תִתֵּן לוֹ, בְּנִשְׁפָּךְ; וּבְמִרְבִּית, לֹא-תִתֵּן אֶכְלָךְ. לח. **אֲנִי, יְהוָה**

אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר-הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם--לְתֵת לָכֶם אֶת-אָרֶץ כְּנַעַן, לַהֲיֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים. {ס}

לט **כִּי-יָמוּדֶ אַחִידָ**, עִמָּךְ, וְנִמְכַר-לָךְ--לֹא-תַעֲבֹד בוֹ, עַבְדָּת עֶבֶד. מ. כְּשָׁכִיר כְּתוֹשָׁב, יִהְיֶה עִמָּךְ; עַד-שְׁנַת הַיּוֹבֵל,

יַעֲבֹד עִמָּךְ. מא. וַיַּצֵּא, מֵעַמָּךְ--הוּא, וּבְנָיו עִמּוֹ; וְשָׁב, אֶל-מִשְׁפַּחְתּוֹ, וְאֶל-אֲחֵזְתּוֹ אֲבִיתּוֹ, יָשׁוּב. מב. כִּי-עֶבְדֵי הֵם, אֲשֶׁר-הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם; לֹא יִמְכְּרוּ, מִמְכַּרְתָּ עֶבֶד. מג. לֹא-תִרְדֶּה בוֹ, בְּפִרְךָ; וְיִרְאֶת, מֵאֲלֹהֶיךָ. מד. וְעֶבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ, אֲשֶׁר יְהִיוּ-לָךְ: מֵאֵת הָהָלוּם, אֲשֶׁר סָבִיבְתֵיכֶם--מֵהֶם תִּקְנוּ, עֶבֶד וְאִמָּה. מה. וְגַם מִבְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הַגֵּרִים עִמָּכֶם, מֵהֶם תִּקְנוּ, וּמִמִּשְׁפַּחְתֶּם אֲשֶׁר עִמָּכֶם, אֲשֶׁר הוֹלִידוּ בְּאָרְצְכֶם; וְהָיוּ לָכֶם, לְאֲחֵזָה. מו. וְהִתְנַחַלְתֶּם אֹתָם לְבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם, לְרִשְׁתָּ אֲחֵזָה--לְעוֹלָם, בָּהֶם תַּעֲבָדוּ; וּבְאֲחֵיכֶם בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אִישׁ בְּאֲחֵיו, לֹא-תִרְדֶּה בוֹ בְּפִרְךָ. {ס}

מז **וְכִי תִשָּׂיג, יָד גֵר וְתוֹשָׁב עִמָּךְ, וַיִּמְכַר אַחִידָ, עִמּוֹ;** וְנִמְכַר, לְגֵר תוֹשָׁב עִמָּךְ, אוֹ לְעֹקֵר, מִשְׁפַּחַת

גֵר. מח. אַחֲרֵי נִמְכַר, גְּאֻלָּה תַּהֲיֶה-לוֹ: אֶחָד מֵאֲחֵיו, יִגָּאֲלוֹ. מט. או-יָדוֹ אוֹ בֶן-יָדוֹ, יִגָּאֲלוֹ, או-מִשְׁאָר בְּשָׂרוֹ מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ, יִגָּאֲלוֹ; או-הַשִּׁיגָה יָדוֹ, וְנִגָּאֵל. נ. וְחָשַׁב, עַם-קִנְהוֹ, מִשְׁנַת הַמְכָרוֹ לוֹ, עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל; וְהָיָה כְּסוֹף מִמְכָּרוֹ, בְּמִסְפַּר שָׁנִים, כִּימֵי שְׁכִיר, יִהְיֶה עִמּוֹ. נא. אִם-עוֹד רַבּוֹת, בְּשָׁנִים--לְפִיָּהוּ יִשִּׁיב גֹּאֲלָתוֹ, מִכְּסוֹף מִקְנָתוֹ. נב. וְאִם-מֵעַט נִשְׂאָר בְּשָׁנִים, עַד-שְׁנַת הַיּוֹבֵל--וְחָשַׁב לוֹ; כְּפִי שָׁנָיו, יִשִּׁיב אֶת-גֹּאֲלָתוֹ. נג. כְּשָׁכִיר שָׁנָה בְּשָׁנָה, יִהְיֶה עִמּוֹ; לֹא-יִרְדֶּנוּ בְּפִרְךָ, לְעִינֶיךָ. נד. וְאִם לֹא יִגָּאֵל,

בְּאֻלָּה--וַיַּצֵּא בַּשָּׁנָה הַיּוֹבֵל, הוּא וּבְנָיו עִמּוֹ. נה. **כִּי-לִי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל, עֶבְדִים--עֶבְדֵי הֵם,**

אֲשֶׁר-הוֹצֵאתִי אֹתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

א לא-תעשו לכם אילים, ופסל ומצבה לא-תקימו לכם, ואבן משכית לא תתנו בארצכם, להשתחות עליה: כי אני יהוה, אלהיכם. ב את-שבתתי תשמרו, ומקדשי תיראו: אני, יהוה. {פ}

ג אס-בחקתי, תלכו; ואת-מצותי תשמרו, ועשיתם אתם. ד ונתתי גשמיכם, בעתם; ונתנה הארץ יבולה, ועץ השדה יתן פרו. ה והשיג לכם דיש את-בציר, ובציר ישיג את-זרע; ואכלתם לחמכם לשבע, וישבתם לבטח בארצכם. ו ונתתי שלום בארץ, וישכבתם ואין מחריד; והשבתי חיה רעה, מן-הארץ, וחרב, לא-תעבר בארצכם. ז וירדפתם, את-איביכם; ונפלו לפניכם, לחרב. ח וירדפו מכם חמשה מאה, ומאה מכם רבבה ירדפו; ונפלו איביכם לפניכם, לחרב. ט ופניתי אליכם--והפריתי אתכם, והרביתי אתכם; והקימתי את-בריתי, אתכם. י ואכלתם יטון, נושן, וישן, מפני חדש תוציאו. יא ונתתי משפני, בתוכם; ולא-תגעל נפשי, אתכם. יב והתהלכתי, בתוכם, והייתי לכם, לאלהים; ואתם, תהיו-לי לעם. יג אני יהוה אלהיכם, אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים, מהית להם, עבדים; ואשבר מטת עגלכם, ואולף אתכם קוממיות. {פ}

יד ואם-לא תשמעו, לי; ולא תעשו, את כל-המצות האלה. טו ואם-בחקתי

תמאסו, ואם את-משפטי תגעל נפשכם, לבלתי עשות את-כל-מצותי, להפרכם את-בריתי. טז אף-אני אעשה-ואת לכם, והפקדתי עליכם בהלה את-השחפת ואת-הקדחת, מכלות עינים, ומדיבת נפש; וזרעתם לריק זרעכם, ואכלהו איביכם. יז ונתתי פני בכם, ונגפתם לפני איביכם; ורדו בכם שנאיכם, ונסתם ואין-רדף אתכם. יח ואם-עד-אלה--לא תשמעו, לי: ויספתי ליסרה אתכם, שבע על-חטאתיכם. יט ושבתי, את-גאון עזכם; ונתתי את-שמיכם כפרזל, ואת-ארצכם כנחשה. כ ותם לריק, פחכם; ולא-תתן ארצכם, את-יבולה, ועץ הארץ, לא יתן פרו. כא ואם-תלכו עמי קרי, ולא תאבו לשמע לי--ויספתי עליכם מפה, שבע כחטאתיכם. כב והשלחתי בכם את-חית השדה, ושכלה אתכם, והכרית את-בהמתכם, והמעיסה אתכם; ונשמו, דרכיכם. כג ואם-באלה--לא תסורו, לי; והלכתם עמי קרי. כד והלכתי אף-אני עמכם, בקרי; והפיתי אתכם גם-אני, שבע על-חטאתיכם. כה והבאתי עליכם חרב, לקמות נקם-ברית, ונאספתם, אל-עריכם; ושלחתי דבר בתוכם, ונתתם ביד-אויב. כו בשברי לכם, מטה-לחם, ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד, והשיבו לחמכם במשקל; ואכלתם, ולא תשבעו. {ס}

כז ואם-בזאת--לא תשמעו, לי; והלכתם עמי, בקרי. כח והלכתי עמכם, בחמת-קרי; ויסרתי אתכם אף-אני, שבע על-חטאתיכם. כט ואכלתם, בשר בניכם; ובשר בנותיכם, תאכלו. ל והשמדתי את-במותיכם, והכרתי את-חמניכם, ונתתי את-פגריכם, על-פגרי גלוליתכם; ונגעלה נפשי, אתכם. לא ונתתי את-עריכם חרבה, והשמותי את-מקדשיכם; ולא אריח, בריח ניחחכם. לב והשמתי אני, את-הארץ; ושממו עליה איביכם, הישבים

בה. לג ואתכם אזרה בגוים, והריקתי אחריכם חרב; והייתה ארצכם שממה, ועריכם יהיו

חרבה. לד אז תרצה הארץ את-שבתתיה, כל ימי השמה, ואתם, בארץ איביכם; אז תשבת הארץ, והרצת את-שבתתיה. לה כל-ימי השמה, תשבת, את אשר לא-שבתה בשבתתכם, בשבתתכם

עליה. לו והנשארים בכם--והבאתי מרד בלבבם, בארצת איביהם; וירדף אתם, קול עלה נדף, ונסו מנסת-חרב

ונפלו, ואין רדף. לו וכשלו איש-באחיו כמפני-חרב, ורדף און; ולא-תהיה לכם תקומה, לפני איביכם. לח ואבדתם, בגוים; ואכלה אתכם, ארץ איביכם. לט והנשארים בכם, ימקו בעונם, בארצת, איביכם; ואף בעונת אבתם, אתם ימקו. מ והתודו את-עונם ואת-עון אבתם, במעלם אשר מעלו-בי, ואף, אשר-הלכו עמי בקרי. מא אף-אני, אלה עמם בקרי, והבאתי אתם, בארץ איביהם; או-אז יפגע, לבבם הערל, ואז, ירצו את-עונם. מב וזכרתי, את-בריתי יעקוב; ואף

את-בריתי יצחק ואף את-בריתי אברהם, אזכר--והארץ אזכר. מג והארץ תעזב מהם ותרוץ את-

שבתתיה, בהשמה מהם, והם, ירצו את-עונם; ועו ובעו--במשפטי מאסו, ואת-חקתי געלה נפשם. מד ואף-גם-זאת בהיותם בארץ איביהם, לא-מאסתיים ולא-געלתיים לכלתם--להפר בריתי, אתם: כי אני יהוה, אלהיכם. מה וזכרתי להם, ברית ראשנים: אשר הוצאתי-אתם מארץ מצרים לעיני הגוים, להיות להם לאלהים--אני יהוה.

מו אלה החקים והמשפטים, והתורות,

אשר נתן יהוה, בינו ובין בני ישראל-

בהר סיני, ביד-משה

IV. The connection to the Bankers – shemittat kesafim Shemitta in Devarim chapter 15

- א** מִקֵּץ שִׁבְע־שָׁנִים, תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה. **1** At the end of every seven years thou shalt make a release.
- ב** וְזֶה, דְּבַר הַשְּׁמִטָּה--שְׁמוּט כָּל-בֶּעַל מַשֶּׁה יָדוּ, אֲשֶׁר יִשֶׂה בְרֵעֵהוּ: לֹא-יִגַּשׁ אֶת-רֵעֵהוּ וְאֶת-אָחִיו, כִּי-קָרָא שְׁמִטָּה לַיהוָה. **2** And this is the manner of the release: every creditor shall release that which he hath lent unto his neighbour; he shall not exact it of his neighbour and his brother; because the LORD'S release hath been proclaimed.
- ג** אֶת-הַנִּכְרִי, תִּגַּשׁ; וְאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ אֶת-אָחִיךָ, תִּשְׁמַט יָדְךָ. **3** Of a foreigner thou mayest exact it; but whatsoever of thine is with thy brother thy hand shall release.
- ד** אָפֶס, כִּי לֹא יִהְיֶה-בְּךָ אֲבִיוֹן: כִּי-בִרְךָ יְבָרְכֶךָ, יְהוָה, בְּאֶרֶץ, אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן-לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ. **4** Howbeit there shall be no needy among you--for the LORD will surely bless thee in the land which the LORD thy God giveth thee for an inheritance to possess it--
- ה** רַק אִם-שָׁמוּעַ תִּשְׁמַע, בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, לְשָׁמֵר לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-הַמִּצְוָה הַזֹּאת, אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶיךָ הַיּוֹם. **5** if only thou diligently hearken unto the voice of the LORD thy God, to observe to do all this commandment which I command thee this day.
- ו** כִּי-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּרְכֶךָ, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר-לְךָ; וְהִעֲבַטְתָּ גוֹיִם רַבִּים, וְאַתָּה לֹא תִעֲבֹט, וּמִשְׁלַתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים, וּבְךָ לֹא יִמְשִׁלוּ. {ס} **6** For the LORD thy God will bless thee, as He promised thee; and thou shalt lend unto many nations, but thou shalt not borrow; and thou shalt rule over many nations, but they shall not rule over thee. {S}
- ז** כִּי-יִהְיֶה בְּךָ אֲבִיוֹן מֵאֶחָד אָחִיךָ, בְּאֶחָד שְׁעָרֶיךָ, בְּאֶרֶץ, אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ--לֹא תֵאֱמָץ אֶת-לִבְּךָ, וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת-יָדְךָ, מֵאָחִיךָ, הָאֲבִיוֹן. **7** If there be among you a needy man, one of thy brethren, within any of thy gates, in thy land which the LORD thy God giveth thee, thou shalt not harden thy heart, nor shut thy hand from thy needy brother;
- ח** כִּי-פָתַח תִּפְתַּח אֶת-יָדְךָ, לוֹ; וְהִעֲבַט, תַּעֲבִיטְנוּ, דֵּי מַחְסָרוֹ, אֲשֶׁר יַחְסֹר לוֹ. **8** but thou shalt surely open thy hand unto him, and shalt surely lend him sufficient for his need in that which he wanteth.
- ט** הִשָּׁמֵר לְךָ פֶּן-יִהְיֶה דְבַר עִם-לִבְּךָ בְּלִיעַל לֵאמֹר, קָרְבָה שְׁנַת-הַשְּׁבַע שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה, וְרָעָה עֵינֶךָ בְּאָחִיךָ הָאֲבִיוֹן, וְלֹא תִתֵּן לוֹ; וְקָרָא עֲלֶיךָ אֶל-יְהוָה, וְהָיָה בְּךָ חַטָּא. **9** Beware that there be not a base thought in thy heart, saying: 'The seventh year, the year of release, is at hand'; and thine eye be evil against thy needy brother, and thou give him nought; and he cry unto the LORD against thee, and it be sin in thee.
- י** נָתַן תִּתֵּן לוֹ, וְלֹא-יִרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ: כִּי בְּגַלְל הַדָּבָר הַזֶּה, יְבָרְכֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל-מַעֲשֶׂיךָ, וּבְכָל מַשְׁלַח יָדְךָ. **10** Thou shalt surely give him, and thy heart shall not be grieved when thou givest unto him; because that for this thing the LORD thy God will bless thee in all thy work, and in all that thou puttest thy hand unto.
- יא** כִּי לֹא-יִחַדֵּל אֲבִיוֹן, מִקְרֵב הָאָרֶץ; עַל-כֵּן אֲנֹכִי מִצְוֶיךָ, לֵאמֹר, פָּתַח תִּפְתַּח אֶת-יָדְךָ לְאָחִיךָ לַעֲנִיךָ וְלָאֲבִינְךָ, בְּאֶרֶץ. {ס} **11** For the poor shall never cease out of the land; therefore I command thee, saying: 'Thou shalt surely open thy hand unto thy poor and needy brother, in thy land.' {S}

V. Yirmiyahu chapter 7: what could prevent destruction

- א** הַדְּבַר אֲשֶׁר הָיָה אֶל-יִרְמְיָהוּ, מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר.
1 The word that came to Jeremiah from the LORD, saying:
- ב** עֲמַד, בַּשַּׁעַר בֵּית יְהוָה, וְקִרְאתָ שָׁם, אֶת-הַדְּבַר הַזֶּה; וְאָמַרְתָּ שְׁמֵעוּ דְבַר-יְהוָה, כָּל-יְהוּדָה הַבָּאִים בַּשַּׁעֲרִים הָאֵלֶּה, לְהִשְׁתַּחֲוֹת, לַיהוָה. {ס}
2 Stand in the gate of the LORD'S house, and proclaim there this word, and say: Hear the word of the LORD, all ye of Judah, that enter in at these gates to worship the LORD. {S}
- ג** כֹּה-אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הִיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם, וּמַעַלְלֵיכֶם; וְאֲשַׁכְנֶנָּה אֶתְכֶם, בַּמָּקוֹם הַזֶּה.
3 Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel: Amend your ways and your doings, and I will cause you to dwell in this place.
- ד** אַל-תִּבְטְחוּ לָכֶם, אֶל-דְּבָרֵי הַשָּׁקֶר לֵאמֹר: הֵיכַל יְהוָה הֵיכַל יְהוָה, הֵיכַל יְהוָה הִמָּה.
4 Trust ye not in lying words, saying: 'The temple of the LORD, the temple of the LORD, the temple of the LORD, are these.'
- ה** כִּי אִם-הִיטִיב תִּיטִיבוּ, אֶת-דַּרְכֵיכֶם וְאֶת-מַעַלְלֵיכֶם: אִם-עָשׂוּ תַעֲשׂוּ מִשְׁפָּט, בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ.
5 Nay, but if ye thoroughly amend your ways and your doings; if ye thoroughly execute justice between a man and his neighbour;
- ו** יִגְר יִתּוֹם וְאִלְמָנָה, לֹא תַעֲשֶׂקוּ, וְדָם נָקִי, אַל-תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה; וְאַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תִלְכוּ, לְרַע לָכֶם.
6 if ye oppress not the stranger, the fatherless, and the widow, and shed not innocent blood in this place, neither walk after other gods to your hurt;
- ז** וְשִׁכַּנְתִּי אֶתְכֶם, בַּמָּקוֹם הַזֶּה--בְּאַרְצְךָ, אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאֲבוֹתֵיכֶם: לָמֶן-עוֹלָם, וְעַד-עוֹלָם.
7 then will I cause you to dwell in this place, in the land that I gave to your fathers, for ever and ever.
- ח** הִנֵּה אַתֶּם בֹּטְחִים לָכֶם, עַל-דְּבָרֵי הַשָּׁקֶר--לְבַבְתִּי, הוֹעִיל.
8 Behold, ye trust in lying words, that cannot profit.
- ט** הֲגִנַב רֶצַח וְנָאֵף, וְהִשְׁבַּע לְשָׁקֶר וְקִטֵּר לְבַעַל; וְהִלַּדְתָּ, אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים--אֲשֶׁר לֹא-יִדְעָתֶם.
9 Will ye steal, murder, and commit adultery, and swear falsely, and offer unto Baal, and walk after other gods whom ye have not known,
- י** וּבָאתֶם וְעַמַּדְתֶּם לִפְנֵי, בַּבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר נִקְרָא-שְׁמִי עָלָיו, וְאָמַרְתֶּם, נִצַּלְנוּ--לְמַעַן עֲשׂוֹת, אֵת כָּל-הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה.
10 and come and stand before Me in this house, whereupon My name is called, and say: 'We are delivered', that ye may do all these abominations?
- יא** הֲמִעֲרַת פְּרָצִים, הֲיָה הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר-נִקְרָא-שְׁמִי עָלָיו--בְּעֵינֵיכֶם; גַּם אֲנֹכִי הִנֵּה רָאִיתִי, נְאֻם-יְהוָה.
11 Is this house, whereupon My name is called, become a den of robbers in your eyes? Behold, I, even I, have seen it, saith the LORD.
- יב** כִּי לָכוּ-נָא, אֶל-מְקוֹמִי אֲשֶׁר בְּשִׁילוֹ, אֲשֶׁר שִׁכַּנְתִּי שְׁמִי שָׁם, בְּרֵאשׁוֹנָה; וּרְאוּ, אֵת אֲשֶׁר-עָשִׂיתִי לוֹ, מִפְּנֵי, רָעַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל.
12 For go ye now unto My place which was in Shiloh, where I caused My name to dwell at the first, and see what I did to it for the wickedness of My people Israel.
- יג** וְעַתָּה, יַעַן עָשׂוֹתְכֶם אֶת-כָּל-הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה--נְאֻם-יְהוָה; וְאִדְבַר אֵלֵיכֶם הִשְׁכַּם וְדַבֵּר, וְלֹא שָׁמַעְתֶּם, וְאָקְרָא אֶתְכֶם, וְלֹא עֲנִיתֶם.
13 And now, because ye have done all these works, saith the LORD, and I spoke unto you, speaking betimes and often, but ye heard not, and I called you, but ye answered not;
- יד** וְעָשִׂיתִי לְבַיִת אֲשֶׁר נִקְרָא-שְׁמִי עָלָיו, אֲשֶׁר אַתֶּם בֹּטְחִים בּוֹ, וּלְמָקוֹם, אֲשֶׁר-נָתַתִּי לָכֶם וּלְאֲבוֹתֵיכֶם--כְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי, לְשִׁילוֹ.
14 therefore will I do unto the house, whereupon My name is called, wherein ye trust, and unto the place which I gave to you and to your fathers, as I have done to Shiloh.

VI. Yirmiyahu's prophecy of 70 years

Destruction or Babylonian rule?

Chapter 25

- א** הַדָּבָר אֲשֶׁר-הָיָה עַל-יְרֵמְיָהוּ, עַל-כָּל-עַם יְהוּדָה, בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית, לִיהוֹיָקִים בֶּן-יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה: **הִיא, הַשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנִית, לְנְבוּכַדְרֶאצַּר, מֶלֶךְ בָּבֶל.**
- ב** אֲשֶׁר דִּבֶּר יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיא, עַל-כָּל-עַם יְהוּדָה, וְאֶל כָּל-יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם, לֵאמֹר.
- ג** מִן-שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה לִיֹאשִׁיָּהוּ בֶן-אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה, זֶה שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה, הָיָה דְבַר-יְהוָה, אֵלַי; וְאִדְבַּר אֵלֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי **וְדַבֵּר, וְלֹא שָׁמַעְתֶּם.**
- ד** וְשָׁלַח יְהוָה אֵלֵיכֶם אֶת-כָּל-עֲבָדָיו הַנְּבִאִים, הַשְּׂפִים וְשָׁלַח--**וְלֹא שָׁמַעְתֶּם; וְלֹא-הִטִּיתֶם אֶת-אָזְנוֹכֶם, לִשְׁמָע.**
- ה** לֵאמֹר, **שׁוּבוּ-נָא אִישׁ מִדְרָכּוֹ הָרָעָה וּמִרַע מַעַלְלֵיכֶם, וּשְׁבוּ עַל-הָאָדָמָה, אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם וּלְאֲבוֹתֵיכֶם--לְמֹן-עוֹלָם, וְעַד-עוֹלָם.**
- ו** וְאַל-תִּתְּלוּ, אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים, לְעַבְדָם, וּלְהַשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם; וְלֹא-תִכְעִיסוּ אוֹתִי בְמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְלֹא אֶרַע לָכֶם.
- ז** וְלֹא-שָׁמַעְתֶּם אֵלַי, נְאֻם-יְהוָה, לְמַעַן הִכְעִיסֵנִי בְמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, לְרַע לָכֶם. {פ}
- ח** לָכֵן, כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: **יַעַן, אֲשֶׁר לֹא-שָׁמַעְתֶּם אֶת-דְּבָרַי.**
- ט** הִנְנִי שֹׁלֵחַ וְלִקְחֹתִי אֶת-כָּל-מִשְׁפָּחוֹת צָפוֹן נְאֻם-יְהוָה, **וְאֶל-נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל עַבְדִּי,** וְהִבֵּאתִים עַל-הָאָרֶץ הַזֹּאת וְעַל-יֹשְׁבֵיהָ, וְעַל כָּל-הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה סָבִיב; וְהִחַרְמֹתִים--וְשִׁמְתִים לְשָׂמָה וּלְשִׁרְקָה, וּלְחִרְבוֹת עוֹלָם.
- 1** The word that came to Jeremiah concerning all the people of Judah in the fourth year of Jehoiakim the son of Josiah, king of Judah, that was the first year of Nebuchadrezzar king of Babylon;
- 2** which Jeremiah the prophet spoke unto all the people of Judah, and to all the inhabitants of Jerusalem, saying:
- 3** From the thirteenth year of Josiah the son of Amon, king of Judah, even unto this day, these three and twenty years, the word of the LORD hath come unto me, and I have spoken unto you, speaking betimes and often; but ye have not hearkened.
- 4** And the LORD hath sent unto you all His servants the prophets, sending them betimes and often--but ye have not hearkened, nor inclined your ear to hear--
- 5** saying: 'Return ye now every one from his evil way, and from the evil of your doings, and dwell in the land that the LORD hath given unto you and to your fathers, for ever and ever;
- 6** and go not after other gods to serve them, and to worship them, and provoke Me not with the work of your hands, and I will do you no hurt.'
- 7** Yet ye have not hearkened unto Me, saith the LORD; that ye might provoke Me with the work of your hands to your own hurt. {P}
- 8** Therefore thus saith the LORD of hosts: Because ye have not heard My words,
- 9** behold, I will send and take all the families of the north, saith the LORD, and I will send unto Nebuchadrezzar the king of Babylon, My servant, and will bring them against this land, and against the inhabitants thereof, and against all these nations round about; and I will utterly destroy them, and make them an astonishment, and a hissing, and perpetual desolations.

י וְהִאַבְדֹתִי מֵהֶם, קוֹל שְׂשׂוֹן וְקוֹל שְׂמִיחָה, קוֹל חֲתָן, וְקוֹל כְּלֵה--קוֹל רַחִים, וְאוֹר נֵר. 10 Moreover I will cause to cease from among them the voice of mirth and the voice of gladness, the voice of the bridegroom and the voice of the bride, the sound of the millstones, and the light of the lamp.

יא וְהִיְתָה כָּל-הָאָרֶץ הַזֹּאת, לְחָרְבָה לְשִׁמָּה; וְעַבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה, אֶת-מֶלֶךְ בָּבֶל--שְׁבַע עֶשְׂרִים שָׁנָה. 11 And this whole land shall be a desolation, and a waste; and these nations shall serve the king of Babylon seventy years.

VII. Who were the false prophets, What was their message – Yirmiyahu chapter 27

א בְּרֵאשִׁית, מִמְּלַכְתַּת יְהוֹיָקִים בֶּן-יְאוֹשִׁיָּהוּ--מֶלֶךְ יְהוּדָה: הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה, אֶל-יִרְמְיָהוּ, מֵאֵת יְהוָה, לֵאמֹר. 1 In the beginning of the reign of Jehoiakim the son of Josiah, king of Judah, came this word unto Jeremiah from the LORD, saying:

ב כֹּה-אָמַר יְהוָה, אֱלֹהֵי, עֲשֵׂה לְךָ, מוֹסְרוֹת וּמִטּוֹת; וּנְתַתֶּם, עַל-צְוֹאֲרֶךְ. 2 'Thus saith the LORD to me: Make thee bands and bars, and put them upon thy neck;

ג וְשַׁלַּחְתֶּם אֶל-מֶלֶךְ אֱדוֹם וְאֶל-מֶלֶךְ מוֹאָב, וְאֶל-מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן, וְאֶל-מֶלֶךְ צַר, וְאֶל-מֶלֶךְ צִידוֹן--בְּיַד מַלְאָכִים הַבָּאִים יְרוּשָׁלַם, אֶל-צְדַקְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה. 3 and send them to the king of Edom, and to the king of Moab, and to the king of the children of Ammon, and to the king of Tyre, and to the king of Zidon, by the hand of the messengers that come to Jerusalem unto Zedekiah king of Judah;

ד וְצִוִּיתָ אֹתָם, אֶל-אֲדַנְיָהֻם לֵאמֹר: כֹּה-אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, כֹּה תֹאמְרוּ, אֶל-אֲדַנְיָכֶם. 4 and give them a charge unto their masters, saying: Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel: Thus shall ye say unto your masters:

ה אֲנֹכִי עָשִׂיתִי אֶת-הָאָרֶץ, אֶת-הָאָדָם וְאֶת-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאָרֶץ, בְּכַחַי הַגָּדוֹל, וּבְזַרְעֵי הַנְּטוּיָה; וּנְתַתִּיהָ, לְאֲשֶׁר יִשָּׂר בְּעֵינָי. 5 I have made the earth, the man and the beast that are upon the face of the earth, by My great power and by My outstretched arm; and I give it unto whom it seemeth right unto Me.

ו וְעַתָּה, אֲנֹכִי נֹתַתִּי אֶת-כָּל-הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה, בְּיַד נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל, עַבְדִּי; וְגַם אֶת-חַיַּת הַשָּׂדֶה, נֹתַתִּי לוֹ לְעַבְדּוֹ. 6 And now have I given all these lands into the hand of Nebuchadnezzar the king of Babylon, My servant; and the beasts of the field also have I given him to serve him.

ז וְעַבְדוּ אֹתוֹ כָּל-הַגּוֹיִם, וְאֶת-בָּנָו וְאֶת-בְּנֵי-בָנָו--עַד בֹּא-עֵת אֲרָצוֹ, גַּם-הוּא, וְעַבְדוּ בוֹ גוֹיִם רַבִּים, וּמְלָכִים גְּדֹלִים. 7 And all the nations shall serve him, and his son, and his son's son, until the time of his own land come; and then many nations and great kings shall make him their bondman.

ח וְהָיָה הַגּוֹי וְהַמְּמַלְכָה, אֲשֶׁר לֹא-יַעֲבֹדוּ אֹתוֹ אֶת-נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל, וְאֶת אֲשֶׁר לֹא-יָתֵן אֶת-צְוֹאֲרוֹ, בְּעַל מֶלֶךְ בָּבֶל--בַּחֶרֶב וּבַרְעָב וּבַדָּבָר אֲפָקָד עַל-הַגּוֹי הַהוּא, נֹאֵם-יְהוָה, עַד-תִּמְּי אֹתָם, בְּיָדוֹ. 8 And it shall come to pass, that the nation and the kingdom which will not serve the same Nebuchadnezzar king of Babylon, and that will not put their neck under the yoke of the king of Babylon, that nation will I visit, saith the LORD, with the sword, and with the famine, and with the pestilence, until I have consumed them by his hand.

- יא** וְהַגּוֹי, אֲשֶׁר יָבִיא אֶת-צִוְאוֹרוֹ בְּעַל מֶלֶךְ-בָּבֶל--וְעִבְדוּ: וְהִנְחִיתִיו עַל-אֲדָמָתוֹ נֶאֱמַר-יְהוָה, וְעִבְדָהּ וַיָּשֶׁב בָּהּ.
- יב** וְאֶל-צִדְקִיָּה מֶלֶךְ-יְהוּדָה דִּבַּרְתִּי, כְּכֹל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר: הִבִּיאוּ אֶת-צִוְאוֹרֵיכֶם בְּעַל מֶלֶךְ-בָּבֶל, וְעִבְדוּ אֹתוֹ וְעִמּוֹ--וַחֲיוּ.
- יג** לָמָּה תָּמוּתוּ אַתָּה וְעַמְּךָ, בַּחֶרֶב בְּרָעַב וּבַדָּבָר--כִּאֲשֶׁר, דִּבַּר יְהוָה, אֶל-הַגּוֹי, אֲשֶׁר לֹא-יַעֲבֹד אֶת-מֶלֶךְ בָּבֶל.
- יד** וְאֶל-תְּשֻׁמְעוֹ אֶל-דְּבָרֵי הַנְּבִאִים, הָאֹמְרִים אֵלֵיכֶם לֵאמֹר, **לֹא תַעֲבֹדוּ, אֶת-מֶלֶךְ בָּבֶל:** **כִּי שָׁקֵר, הֵם נְבִאִים לָכֶם.**
- טו** כִּי לֹא שְׁלַחְתִּים נֶאֱמַר-יְהוָה, וְהֵם נְבִאִים בְּשֵׁמִי לְשָׁקֵר: לְמַעַן הִדִּיחִי אֶתְכֶם, וְאֲבַדְתֶּם--אַתֶּם, וְהַנְּבִאִים הַנְּבִאִים לָכֶם.
- טז** וְאֶל-הַכֹּהֲנִים וְאֶל-כָּל-הָעָם הַזֶּה דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר, כֹּה אָמַר יְהוָה, אֶל-תְּשֻׁמְעוֹ אֶל-דְּבָרֵי נְבִיאֵיכֶם הַנְּבִאִים לָכֶם לֵאמֹר, הִנֵּה כָּלִי בֵּית-יְהוָה מוֹשְׁבִים מִבְּבֵלָה עֲתָה מְהֵרָה: **כִּי שָׁקֵר, הֵמָּה נְבִאִים לָכֶם.**
- יז** אֶל-תְּשֻׁמְעוּ אֵלֵיהֶם, עִבְדוּ אֶת-מֶלֶךְ-בָּבֶל וַחֲיוּ: לָמָּה תִּהְיֶה הָעִיר הַזֹּאת, חָרְבָה.
- יח** וְאִם-נְבִאִים הֵם, וְאִם-יֵשׁ דְּבַר-יְהוָה אַתֶּם--יִפְגְּעוּ-נָא, בְּיְהוָה צְבָאוֹת, לְבַלְתִּי-בָאוּ הַכְּלִים הַנוֹתְרִים בְּבֵית-יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם, בְּבֵלָה.
- 11** But the nation that shall bring their neck under the yoke of the king of Babylon, and serve him, that nation will I let remain in their own land, saith the LORD; and they shall till it, and dwell therein.'
- 12** And I spoke to Zedekiah king of Judah according to all these words, saying: 'Bring your necks under the yoke of the king of Babylon, and serve him and his people, and live.'
- 13** Why will ye die, thou and thy people, by the sword, by the famine, and by the pestilence, as the LORD hath spoken concerning the nation that will not serve the king of Babylon?
- 14** And hearken not unto the words of the prophets that speak unto you, saying: Ye shall not serve the king of Babylon, for they prophesy a lie unto you.
- 15** For I have not sent them, saith the LORD, and they prophesy falsely in My name; that I might drive you out, and that ye might perish, ye, and the prophets that prophesy unto you.'
- 16** Also I spoke to the priests and to all this people, saying: 'Thus saith the LORD: Hearken not to the words of your prophets that prophesy unto you, saying: Behold, the vessels of the LORD'S house shall now shortly be brought back from Babylon; for they prophesy a lie unto you.'
- 17** Hearken not unto them; serve the king of Babylon, and live; wherefore should this city become desolate?
- 18** But if they be prophets, and if the word of the LORD be with them, let them now make intercession to the LORD of hosts, that the vessels which are left in the house of the LORD, and in the house of the king of Judah, and at Jerusalem, go not to Babylon.'

יט כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת, אֶל-
הָעַמִּידִים, וְעַל-הַיָּסוּדִים וְעַל-הַמְּכֻנּוֹת--וְעַל
יִתְרֵי הַכֵּלִים, הַנּוֹתָרִים בְּעִיר הַזֹּאת.

19 For thus saith the LORD of hosts concerning the pillars, and concerning the sea, and concerning the bases, and concerning the residue of the vessels that remain in this city,

כ אֲשֶׁר לֹא-לְקַחְסָם, נְבוּכַדְנֶאֶצַּר מֶלֶךְ
בָּבֶל, בְּגָלוֹתוֹ אֶת-יְחֹנָיִה (יְכָנְיָה) בֶּן-
יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ-יְהוּדָה מִירוּשָׁלַם, בְּבָבֶלָה;
וְאֵת כָּל-חֲרֵי יְהוּדָה, וִירוּשָׁלַם.

20 which Nebuchadnezzar king of Babylon took not, when he carried away captive Jeconiah the son of Jehoiakim, king of Judah, from Jerusalem to Babylon, and all the nobles of Judah and Jerusalem;

כא כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת, אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל--עַל-הַכֵּלִים, הַנּוֹתָרִים בֵּית
יְהוָה, וּבֵית מֶלֶךְ-יְהוּדָה, וִירוּשָׁלַם.

21 yea, thus saith the LORD of hosts, the God of Israel, concerning the vessels that remain in the house of the LORD, and in the house of the king of Judah, and at Jerusalem:

כב בְּבָבֶלָה יִוָּבְאוּ, וְשָׁמָּה יִהְיוּ--עַד יוֹם
פְּקֻדֵי אַתֶּם, נְאֻם-יְהוָה, וְהָעֲלִיתִים
וְהִשִּׁיבְתִים, אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה. {פ}

22 They shall be carried to Babylon, and there shall they be, until the day that I remember them, saith the LORD, and bring them up, and restore them to this place.' {P}

Chapter 28

א וַיְהִי בִשְׁנֵה הַהִיא, בְּרֵאשִׁית מַמְלַכַת
צְדָקְיָה מֶלֶךְ-יְהוּדָה, בִּשְׁנַת (בִּשְׁנָה)
הָרְבַעִית, בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי; אָמַר אֵלַי חֲנַנְיָה
בֶּן-עֲזִוִּיר הַנְּבִיא אֲשֶׁר מִגִּבְעוֹן, בְּבֵית יְהוָה,
לְעֵינַי הַכְּהֻנִּים וְכָל-הָעָם, לֵאמֹר.

1 And it came to pass the same year, in the beginning of the reign of Zedekiah king of Judah, in the fourth year, in the fifth month, that Hananiah the son of Azzur the prophet, who was of Gibeon, spoke unto me in the house of the LORD, in the presence of the priests and of all the people, saying:

ב כֹּה-אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל--
לֵאמֹר: שִׁבְרֹתִי, אֶת-עַל מֶלֶךְ בָּבֶל.

2 Thus speaketh the LORD of hosts, the God of Israel, saying: I have broken the yoke of the king of Babylon.

ג בְּעוֹד שְׁנַתִּים יָמִים, אָנִי מְשִׁיב אֶל-
הַמָּקוֹם הַזֶּה, אֶת-כָּל-כְּלֵי, בֵּית יְהוָה--
אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאֶצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל, מִן-
הַמָּקוֹם הַזֶּה, וַיְבִיאֵם, בָּבֶל.

3 Within two full years will I bring back into this place all the vessels of the LORD'S house, that Nebuchadnezzar king of Babylon took away from this place, and carried them to Babylon;

ד וְאֵת-יְכָנְיָה בֶּן-יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ-יְהוּדָה
וְאֵת-כָּל-גָּלוֹת יְהוּדָה הַבָּאִים בְּבָבֶלָה, אָנִי
מְשִׁיב אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה--נְאֻם-יְהוָה: כִּי
אֲשַׁבֵּר, אֶת-עַל מֶלֶךְ בָּבֶל.

4 and I will bring back to this place Jeconiah the son of Jehoiakim, king of Judah, with all the captives of Judah, that went to Babylon, saith the LORD; for I will break the yoke of the king of Babylon.'

ה וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנְּבִיא, אֶל-חֲנַנְיָה הַנְּבִיא,
לְעֵינַי הַכְּהֻנִּים וְלְעֵינַי כָּל-הָעָם, הָעַמִּידִים
בְּבֵית יְהוָה.

5 Then the prophet Jeremiah said unto the prophet Hananiah in the presence of the priests, and in the presence of all the people that stood in the house of the LORD,

ו וַיֹּאמֶר, יְרֵמְיָה הַנְּבִיא, אָמֵן, כִּן יַעֲשֶׂה יְהוָה; יִקַּם יְהוָה, אֶת-דְּבָרֶיךָ, אֲשֶׁר נְבִאָתָ לְהָשִׁיב כָּלֵי בַיִת-יְהוָה וְכָל-הַגּוֹלָה, מִבָּבֶל אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה.

6 even the prophet Jeremiah said: 'Amen! the LORD do so! the LORD perform thy words which thou hast prophesied, to bring back the vessels of the LORD'S house, and all them that are carried away captive, from Babylon unto this place!

ז אַךְ-שָׁמַע-נָא הַדָּבָר הַזֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר בְּאָזְנֶיךָ, וּבְאָזְנֵי כָל-הָעָם.

7 Nevertheless hear thou now this word that I speak in thine ears, and in the ears of all the people:

ח הַנְּבִיאִים, אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנַי וּלְפָנֶיךָ--מִן-הָעוֹלָם: וַיִּנְבְּאוּ אֶל-אֲרָצוֹת רַבּוֹת, וְעַל-מַמְלָכוֹת גְּדוֹלוֹת, לְמַלְחָמָה, וּלְרָעָה וּלְדָבָר.

8 The prophets that have been before me and before thee of old prophesied against many countries, and against great kingdoms, of war, and of evil, and of pestilence.

ט הַנְּבִיא, אֲשֶׁר יִנְבֵּא לְשָׁלוֹם--בָּבֵא, דָּבָר הַנְּבִיא, יוֹדַע הַנְּבִיא, אֲשֶׁר-שָׁלְחוּ יְהוָה בְּאֵמֶת.

9 The prophet that prophesieth of peace, when the word of the prophet shall come to pass, then shall the prophet be known, that the LORD hath truly sent him.'

י וַיִּקַּח חֲנַנְיָה הַנְּבִיא, אֶת-הַמּוֹטָה, מֵעַל, צוּאֵר יְרֵמְיָה הַנְּבִיא; וַיִּשְׁבְּרֶהוּ.

10 Then Hananiah the prophet took the bar from off the prophet Jeremiah's neck, and broke it.

יא וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָה לְעֵינָי כָּל-הָעָם לֵאמֹר, כֹּה אָמַר יְהוָה, כִּכָּה אֶשְׁבֵּר אֶת-עַל נֶבֶךְ דְּנֶאֱצַר מִלְּךָ-בָּבֶל בְּעוֹד שְׁנַתַּיִם יָמִים, מֵעַל צוּאֵר כָּל-הַגּוֹיִם; וַיֵּלֶךְ יְרֵמְיָה הַנְּבִיא, לְדַרְכוֹ. {פ}

11 And Hananiah spoke in the presence of all the people, saying: 'Thus saith the LORD: Even so will I break the yoke of Nebuchadnezzar king of Babylon from off the neck of all the nations within two full years.' And the prophet Jeremiah went his way. {P}

Eicha 2:14

יד נְבִיאֶיךָ, חָזוּ לְךָ שׁוֹא וְתַפֵּל, וְלֹא-גָלוּ עַל-עוֹנֶיךָ, לְהָשִׁיב שְׁבִיתְךָ (שְׁבוּתֶיךָ); וַיַּחְזוּ לְךָ, מִשָּׂאוֹת שׁוֹא וּמְדוּחִים.

14 Thy prophets have seen visions for thee of vanity and delusion; and they have not uncovered thine iniquity, to bring back thy captivity; but have prophesied for thee burdens of vanity and seduction. {S}

VII. . Redemption, according to ישעיהו (Yeshayahu 1:26-27)

.... כְּסֹדִם הָיִינוּ, לַעֲמֶרְהָ דְּמִינוּ... כֹּא אֵיכָה הִיְתָה לְזוֹנָה, קִרְיָה נְאֻמָּנָה; מִלֵּאֲתֵי מִשְׁפָּט, צָדֵק יָלִינוּ בָּהּ.... כָּלוּ אֶהָב שְׁחָד, וְרִדְף שְׁלֹמָנִים; יָתוֹם לֹא יִשְׁפָּטוּ, וְרֵיב אֶלְמָנָה לֹא-יָבֹא אֲלֵיהֶם... כִּי וְאֲשִׁיבָה שְׁפִטֶיךָ כְּבָרָא שְׁנָה, וְיַעֲצִיךָ כְּבַתְחִלָּה; אַחֲרֵי-כֵן, יִקְרָא לְךָ עִיר הַצְּדָק--קִרְיָה, נְאֻמָּנָה. כִּי צִיּוֹן, בְּמִשְׁפָּט תִּפְדָּה; וְשָׁבִיָּה, בְּצָדָקָה.